

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2014r.**

Kowala 2014

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Cele, zadania, sposób realizacji programu.....	6
II. Koordynacja realizacji programu, sposób monitorowania i sprawozdawczości.....	7
III. Przewidywane efekty realizacji Programu	8
IV. Przewidywane skutki finansowe proponowanych rozwiązań	8
Harmonogram działań	9

Wstęp

Narkomania to uzależnienie spowodowane krótszym lub dłuższym zażywaniem środków odurzających. Charakteryzuje się koniecznością przyjmowania środka narkotycznego, tendencją do stałego zwiększania dawki oraz uzależnieniem fizycznym i psychicznym.

Narkomania w krótkim czasie prowadzi do poważnych zmian psychicznych pod postacią obniżenia uczuciowości wyższej, degradacji społecznej, zaburzeń krytycyzmu, osłabienia woli, kłamliwości. Często staje się przyczyną wejścia na drogę przestępczą. Samodzielne próby radzenia sobie z problemem nie przynoszą rezultatów. Zaprzestanie zażywania powoduje bardzo przykre doznania abstynencyjne, prowadzące w krańcowych przypadkach nawet do śmierci.

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoświatowym, jednym z poważniejszych negatywnych zjawisk społecznych. Szczególnie narażeni są na nią dzieci i młodzież, głównie z powodu lekceważenia problemu i panującej mody na zażywanie substancji psychoaktywnych traktowanych jako element zabawy, relaksu, rozrywki, pomocy w nauce, wspomagania przeżyć i doznań. Młodzi ludzie wiedzą dużo o narkotykach, jednak przekonani są, że można ich spróbować kilka razy i przestać. Praktyka pokazuje, że dla wielu okazuje się to ponad ich siły. Dealerzy narkotykowi działają wszędzie tam, gdzie gromadzi się młodzież. W gminie Kowala osoby znajdujące się pod wpływem narkotyków lub dopalaczy najczęściej spotykane są na jednej z dyskotek. Osoby te często są jednocześnie pod wpływem alkoholu, większość z nich jest nieletnia.

Wyniki badania ESPAD z 2011r. wskazały, że najbardziej popularne substancje nielegalne, po które sięga młodzież to marihuana i haszysz. Do używania przetworów konopi przyznało się 24,3% 15-16-latków i 37,3% 17-18-latków. Wśród substancji nielegalnych na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia używania uplasowała się amfetamina.

Dlatego celowe jest zapobieganie używania narkotyków przez dzieci i młodzież poprzez szereg działań profilaktycznych.

Na terenie gminy Kowala w 2013r. podjęto się próby zbadania skali zjawiska wśród dorosłych mieszkańców.

W tym celu przeprowadzono ankietę wśród 254 osób (230 kobiet i 24 mężczyzn, z czego 177 ankietowanych to osoby pracujące, a 77 niepracujące).

Zapytani o opinię na temat narkomanii większość z nich odpowiedziało, że to największy problem XXI wieku, 23,2% respondentów uważa, że w najbliższym otoczeniu nie widzi tego problemu, a 3,5% ogólnej liczby badanych stwierdziło, że jest taki sam jak 30-40 lat temu.

Na pytanie, czy zdarzyło się ankietowanym kiedykolwiek użyć środka uzależniającego prawie wszyscy, bo aż 93,7% odpowiedziało, że nie. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało ok. 2% respondentów.

Zdaniem badanych głównymi powodami sięgania po narkotyki są przede wszystkim: chęć przygodobania się znajomym, moda, problemy w domu, w szkole.

Z wyników ankiety wynika, że w większości domów jest poruszany problem narkomanii, odpowiedziało tak 54,7% respondentów. Prawie wszyscy stwierdzili też, że nie robili swoim dzieciom testu na obecność narkotyku we krwi, gdyż jest to zbyt kosztowne.

Zapytani o to, czy znają kolegów/koleżanki swego dziecka, którzy biorą narkotyki zdecydowana większość z nich odpowiedziała, że nie, 24% ankietowanych zaznaczyło, iż wydaje im się, że dziecko nie ma takich znajomych. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 4,3% respondentów.

Najczęstszą reakcją rodziców w sytuacji, gdyby dowiedzieli się, że ich dziecko bierze narkotyki byłoby przeprowadzenie z nim poważnej rozmowy, na drugim miejscu pojawiło się zwrócenie do odpowiedniej placówki pomagającej zwalczać ten problem, na trzecim wizyta u psychologa, na czwartym załamanie się.

Na pytanie, czy ich zdaniem sposób w jaki wychowują swoje dziecko ma wpływ na to, czy bierze ono narkotyki niewiele ponad połowa odpowiedziała, że tak, odpowiedź „nie” wskazało 31,1% osób, odpowiedź „częściowo” wskazało 21,7% respondentów.

Zdaniem badanych osób dorosłych ok. 6-20% młodych ludzi w wieku 16-25 lat próbowało narkotyków. W opinii respondentów policja w niewielkim stopniu stara się skutecznie walczyć z narkomanią. Swój poziom wiedzy o narkotykach zdecydowana większość badanych ocenia jako niewielki lub żaden, jako bardzo duży ocenia go 26,4% ankietowanych.

Na pytanie o swój stosunek do osób uzależnionych od narkotyków prawie wszyscy odpowiedzieli, że powinno się im pomóc i utrzymywać z nimi normalne kontakty, natomiast 3,1% respondentów uważa, że takie osoby powinno się odizolować.

Z danych z Komisariatu Policji III w Radomiu wynika, że w związku z przestępczością narkotykową w 2012r. zatrzymano 16 osób, w tym 8 osób nieletnich, natomiast w 2013r. zatrzymanych było 12 osób, w tym 5 osób nieletnich.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że zdaniem dorosłych mieszkańców gminy narkomania jest jednym z głównych problemów XXI wieku, jednocześnie ich poziom wiedzy o narkotykach jest niewielki lub żaden. Sami w zdecydowanej większości nigdy nie próbowali środków uzależniających, nie znają też kolegów swych dzieci, którzy biorą narkotyki.

Jednocześnie z przeprowadzonych rozmów z kadrami pedagogicznymi z gimnazjum wynika, że istnieje problem z narkotykami i dopalaczami wśród młodzieży.

W związku z powyższym istnieje potrzeba edukowania dzieci, młodzieży i dorosłych na temat uzależnienia od narkotyków oraz promowanie wśród nich zdrowego stylu życia.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2014r. opracowany został zgodnie z treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.

Program skierowany jest do dzieci, młodzieży, dorosłych mieszkańców gminy. Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

I. Cele, zadania, sposób realizacji programu

Cel strategiczny:

Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

Celami szczegółowymi programu są:

- 1) diagnoza skali problemu narkomanii w gminie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i rodziców,
- 3) doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii,
- 4) ograniczenie używania narkotyków i dopalaczy i związanych z tym problemów społecznych.

Zadania, sposób realizacji programu:

- I. Diagnoza skali problemu narkomanii w gminie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych:
 - 1) przeprowadzenie badań ankietowych wśród dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjum oraz wśród dorosłych mieszkańców gminy badających zjawisko narkomanii, porównanie otrzymanych wyników z dotychczasowymi badaniami ankietowymi oraz opis zaistniałych tendencji,
 - 2) zebranie danych z Komisariatu III Policji w Radomiu na temat liczby osób zatrzymanych w związku z przestępstwami popełnionymi z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
- II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i rodziców:
 - 1) realizacja w klasach szóstych szkół podstawowych oraz w gimnazjum programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomanii,
 - 2) rozpowszechnianie wśród uczniów i rodziców ulotek i broszur na temat konsekwencji zażywania narkotyków i dopalaczy oraz instytucji, które udzielają pomocy w tym zakresie,

- 3) zorganizowanie warsztatów, spotkań, prelekcji ze specjalistami w dziedzinie profilaktyki narkomanii dla uczniów i rodziców,
- 4) inspirowanie działalności amatorskich teatrzyków profilaktycznych poprzez organizację Gminnego Festiwalu Teatrów Profilaktycznych – przegląd małych form teatralnych o tematyce profilaktycznej, w tym finansowanie kosztów przejazdu uczniów pomiędzy placówkami.

III. Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii:

- 1) finansowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom dla przedstawicieli instytucji i osób zajmujących się problematyką narkomanii.

IV. Ograniczenie używania narkotyków i dopalaczy i związanych z tym problemów społecznych:

- 1) propagowanie działań informacyjno– edukacyjnych Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, w tym propagowanie ulotek, broszur,
- 2) informowanie o formach pomocy dla osób zażywających narkotyki i ich rodzin,
- 3) udzielanie pomocy psychologicznej dla osób stykających się z problemem narkomanii.

II. Koordynacja realizacji programu, sposób monitorowania i sprawozdawczości

1. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2014r. jest koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali.
2. Zadania zawarte w programie będą realizowane we współpracy z instytucjami prowadzącymi działalność profilaktyczną, placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi.
3. Obsługę prawną i administracyjną realizacji programu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali.
4. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w imieniu Wójta sporządza sprawozdanie z wykonania programu w danym roku i efektów jego realizacji, które przedkłada Radzie Gminy do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

III. Przewidywane efekty realizacji Programu

- 1) diagnoza skali problemu narkomanii w gminie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 2) wzrost poziomu wiedzy wśród dzieci, młodzieży i rodziców na temat problemu narkomanii,
- 3) wzrost poziomu wiedzy u przedstawicieli instytucji i osób zajmujących się problematyką narkomanii,
- 4) ograniczenie używania narkotyków i dopalaczy i związanych z tym problemów społecznych.

IV. Przewidywane skutki finansowe proponowanych rozwiązań

1. Środki finansowe na realizację programu pochodzą z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych pobieranych przez gminę.
2. Przewidywany roczny budżet na realizację programu wynosi 2 800 zł.
3. Źródłem finansowania zadań Programu mogą być również dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe, pozyskiwane z innych źródeł.

Harmonogram działań:

Cel strategiczny: Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku				
Cele szczegółowe	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Czas realizacji
<i>Diagnoza skali problemu narkomanii w gminie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych</i>	przeprowadzenie badań ankietowych wśród dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjum oraz wśród dorosłych mieszkańców gminy badających zjawisko narkomanii, porównanie otrzymanych wyników z dotychczasowymi badaniami ankietowymi oraz opis zaistniałych tendencji	placówki oświatowe, GOPS	- raport z przeprowadzonych badań, – diagnoza zjawiska w gminie, - liczba osób biorących udział w badaniu	2014
	zebranie danych z Komisariatu III Policji w Radomiu na temat liczby osób zatrzymanych w związku z przestępstwami popełnionymi z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	Policja, GOPS	- dane statystyczne	

<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i rodziców</i>	realizacja w klasach szóstych szkół podstawowych oraz w gimnazjum programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomanii	placówki oświatowe, GOPS	- liczba zrealizowanych programów, - liczba osób uczestniczących w programach	2014
	rozpowszechnianie wśród uczniów i rodziców ulotek i broszur na temat konsekwencji zażywania narkotyków i dopalaczy oraz instytucji, które udzielają pomocy w tym zakresie	placówki oświatowe, GOPS	- liczba rozprowadzonych ulotek, broszur	
	zorganizowanie warsztatów, spotkań, prelekcji ze specjalistami w dziedzinie profilaktyki narkomanii dla uczniów i rodziców	placówki oświatowe, GOPS	- liczba przeprowadzonych warsztatów, spotkań, prelekcji, - liczba osób uczestniczących w spotkaniach	
inspirowanie działalności amatorskich teatrzyków profilaktycznych poprzez organizację Gminnego Festiwalu Teatrów Profilaktycznych – przegląd małych form teatralnych o tematyce profilaktycznej, w tym finansowanie kosztów przejazdu uczniów pomiędzy placówkami	placówki oświatowe, GOPS	- liczba uczniów biorących udział w teatrzykach		
<i>Doskonalenie grup</i>	finansowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania	GOPS	- liczba przeprowadzonych	

<i>zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii</i>	uzależnieniom dla przedstawicieli instytucji i osób zajmujących się problematyką narkomanii		szkoleń, - liczba osób biorących udział w szkoleniach	2014
<i>Ograniczenie używania narkotyków i dopalaczy i związanych z tym problemów społecznych</i>	propagowanie działań informacyjno – edukacyjnych Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, w tym propagowanie ulotek, broszur	placówki oświatowe, GOPS	- liczba rozprowadzonych ulotek, broszur	
	informowanie o formach pomocy dla osób zażywających narkotyki i ich rodzin	GOPS	- mapa miejsc zawierających informacje o formach i instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym od narkotyków	
	udzielanie pomocy psychologicznej dla osób stykających się z problemem narkomanii	GOPS	- liczba osób objętych wsparciem	